

Въ хвалебната проповѣдь са прославя отъ религіозна точка на гледаньето, нѣкое забѣлѣжително събитіе, каквото: коронисванье на царство, побѣда надъ врагове, свадба и ражданье на лица отъ царскій Домъ, тѣхно посвѣщеніе на нѣкои мѣста и заведенія и пр. Русытѣ броїтъ много даровиты проповѣдници, като наченватъ отъ Симеона Погоцкаго до Филарета (митрополитъ Московскій), Иннокентій (Архиепископъ Херсонскій и Таврическій), и пр. У Френцытѣ, Англичанытѣ и особенно у Американцытѣ были сѫ и иматъ єще по-даровиты. Византійскытѣ Гърци едно време, подобно са славяли съ духовното орацорство, но въ наше време малцина проповѣдници съ талантъ са намѣрватъ у тѣхъ. У насъ, въ по-първыйтѣ благословены времена, имали смы, безъ суматѣніе и духовны ораторы даровиты, какъвто былъ напр. Евтимій, послѣдній търновскій Патріархъ; а по-сетнѣ пакъ са евява единъ само проповѣдникъ, ако и съ посрѣдственны способности, преосвященный Софоній, врачанскій Епископъ. (Гл. неговытѣ черковны поученія или *толкованія* на недѣлнытѣ и празничны евангелія, съставени и издадени въ първата четвърть на нашъ вѣкъ, въ Букурещъ.) Сега въ наше време, между высшето и народно духовенство, съ талантъ ораторы познавамы трима: Н. Блаженство. Бѣлгар. Екзархъ Антимъ I, Доростолочервенскій Григорій (*) и Преславскій Симеонъ. —

Свѣтскытѣ рѣчи са раздѣлятъ отъ своя страна: а) на *политическы*, които разгледватъ и разыскватъ дѣржавны вѣпросы, като объясненіе за бой, мирни договоры, смаляванье или увеличаванье на давнины и пр. в) *сѫдовищны*, които са изговарятъ въ обвиненіе или оправданіе на нѣкойси

(*) Инакъ Г., Нѣмцовъ. (Гл. бѣлѣжка I-ва и проч. въ притурката на тъзи втора часть.)